

OBRAZLOŽENJE ŽIRIJA

Godišnje nagrada Udruženja arhitekata Srbije za arhitekturu 2019. godine

Udruženje arhitekata Srbije dodeljuje nagradu za najuspelije delo realizovano u protekloj godini i izuzetan stvaralački doprinos u Srbiji, van naše zemlje, kao i nagradu za studentski završni rad.

Ova nagrada jedina je koju dodeljuje strukovno udruženje i hronološki je poslednja u nizu u jednoj kalendarskoj godini. Kao takva, i po svojoj poziciji i po specifičnoj težini na neki način sumira čitavu godišnju produkciju naše arhitektonske scene.

Žiri je selektovao i kvalifikovao pristigle radove prema sledećim kriterijumima:

1. urbani kontekst_spoljašno uredjenje
2. elemente arhitekture objekta_funkcija_forma...
3. prostorne relacije unutrašnjosti i spoljašnosti objekta
4. inovativnost rešenja

Godišnja nagrada

Mia Dorćol – poslovno stambeni objekat, na uglu ulica Braće Baruh i Mike Alasa u Beogradu -

Autori: Zabriskie studio

Projekat MIA DORĆOL je nagradjen, jer predstavlja arhitektonski gest koji je ujedno i jednostavan i ali drugačiji u odnosu na aktuelnu produkciju. Oscilirajući između racionalnosti, insistiranja na kontekstualnosti ali i za naše uslove neobične estetike, objekat donosi svežinu u poslovne tipologije. Ne povladjujući aktuelnim trendovima poslovne izgradnje u Beogradu, već jednostavnim i profesionalnim načinom objekat uspostavlja odnos sa postojećim nekonzistentnim urbanim tkivom. Objekat efikasno rešava niz prostornih i dizajnerskih problema, istovremeno donoseći materijalnu doslednost i kvalitet neupadljivog, ali i upečatljivog urbanog obeležja. Na taj način nepretenciozno postaje "nova velika nada" za razvoj napuštenog, degradiranog i delimično industrijskog dela grada.

Sedmospratna poslovna zgrada kvalitetno završena, umereno detaljna i sa namerom pomalo grubo strukturirana predstavlja dobro osmišljenu integraciju u urbano i prirodno okruženje na gradskoj krivini, blizu reke Dunav i blizini istorijske gradske tvrđave, u isto vreme ne poništava nesumljivu zahtevnu estetiku magacinskog kvarta i produženja industrijske železnice. Iskorak i dijalog sa industrijskim nasleđem ranog modernog gradskog rasporeda Beograda (Donji Dorćol), interpretiran je doslovno materijalizacijm prirodne cigle u kombinaciji sa racionalnom i funkcionalnom ranomodernom fasadnom strukturom. Sa ograničenim budžetom autori su se opredelili da koriste jednostavnu, ali sigurnu tektoniku konstrukcije mreže i tkanja, skladnih proporcija, bez pretenzija da se pretvara u teško dostižni zreli modernistički dizajn.

Jednostavnost arhitekture i enterijera, kao i otvorenost objekta za slojevitu interpretaciju od kulturnog i industrijskog nasleđa do problematizovanja savremenog poslovanja, nadograđen je poštovanjem i razigranom fasadom poput "kože".

Žiri je video malu prednost u odnosu na ostale nominovane projekte: u izvanredno velikoj ekspanziji objekata ove tipologije, MIA DORĆOL pokazuje jednostavnost ali i preciznost arhitektonskog gesta, primerenost mestu i mogućnosti da se kroz podržavanje konteksta zapravo inicira njegov razvoj.

Upravo razumevanje autora za savremenot i aktuelnu situaciju u arhitektonskoj praksi, kada je razumevanje tradicionalnih i autohtonih arhitektonskih elemenata donosi i neke inovativne Žiri je prepoznao kao objekat koji je za ovu godinu ima više kompleksinih elemata dovoljnih da dobije prestižnu nagradu: objekat koji odgovara tipološki, kontekstualno ali estetikom koja se poput vizuelnog ritma

poigrava sa dubinama, teksturama otvorima, i svetlošću u skladu sa kontekstom, sa pravom merom i odnosom prema prostoru kome pripada.

Povelja za najuspešnije izvedeno delo naših arhitekata koje je realizovano u inostranstvu za 2019. godinu.

BUSINESS CONTINUITY AND DISASTER RECOVERY DATA CENTER, Prilep Makedonija

Autor: Zoran Abadić, 1X2STUDIO, projektant- SAFEGE Consulting Engineers Brussels, Belgium

Povelja

Data Centrar pripada kategoriji objekata koji u našoj sredini još uvek mogu otvoriti tiploške polemike koje se konsekvntno prenose na pitanje funkcije, programa i formalizacije u arhitekturi. Nesumljivo je da su u ovom objektu svi funkcionalni, prostorni i tehnički zahtevi najpreciznije rešeni, posebno imajući u vidu da je cilj projekta da se obezbedi zaštita okruženja objekta i opreme od krađe i vandalizma, katastrofa, terorizma i neočekivanih oštećenja. Ova vrsta objekta uvek je svedena u programskom smislu upravo zbog zadataka koje njena funkcija zahteva. Medjutim to ograničenje navelo je Autore da neophodne prostorne i funkcionalne elemente prevedu u jedinstveni dizajn i uporebe kao estetiku samog objekta. Posebno je važno što se autori zaustavljaju u finom balansu između onoga što se nudi (jer sve može postati tema dizajna) i onoga što je realna mera da bi se ovakav objekat izdigao izvan infrastrukture ili samog znaka u pejzažu i postao „pravi“ arhitektonski objekat.

Osim preciznosti i geometrije koja sprovodi zadatak u arhitektonsku formu, prilazeći zgradi koja ostaje gotovo nevidljiva, osigurana i sakrivena u zemlji u skladu sa svojom funkcijom, njena impresivna kružna geometrijska struktura ugrađena u tlo, evocira osećaj memorijalne atmosfere drevnih arhetipskih podzemnih komora ili zidova utvrđenja. Monumentalni ali i mimikrični intenzitet pozicioniranja ovog arhitektonskog objekta u pejzaž proporcionalan budućem značaju njegovih zadataka u očuvanju najvrednijih informacija zajednice. Uzimajući u obzir relevantnost i sve veću potrebu za ovom novom vrstom zgrada u budućnosti, snažno je podvučeno simbolično značenje cikličnosti ponavljanja i promena.

Nesumljiva arhitektoničnost objekta Data Centra osigurana veoma senzibilnom reakcijom na kontekst, dosledne jednostavnosti i izvrsnosti arhitektonskog dizajna koji odražava specifičnu funkciju, ali posebno značaj i simbolično značenje ovog delikatno skrivenog, a impresivnog objekta u dramatičnom pejzažu Severne Makedonije.

Iako je tokom žiriranja otvorena diskusija o programskom aspektu objekta jer njen koncept, oblik i osnova prvo služe logističkim i bezbednosnim zahtevima, pa su u tom smislu svi neophodni sadržaji redukovani na minimum, postoji sistematsko planiranje koje ipak uspeva da sačuva doslednu celinu, nadograđeno logičnim i skladnim smeštajem u pejzaž, a samim tim i velikom fuzijom arhitekture, prirode i tehnologije. Većina članova Žirija je verifikovala delo koje ima kapacitet da ponese Priznaje ovogodišnje nagrade za objekat izveden u inostranstvu. Pored svih funkcionalnih, prostornih i tehničkih zahteva koji su najuspešnije rešeni, posebno vredi naglasiti odličan idejni i arhitektonski dizajn izuzetne kontekstualnosti i izražajnu snagu njegovog nevidljivog, ali prepoznatljivog položaja u pejzažu.

NAGRADA

za najuspeliji studentski projekat arhitekture studentima arhitekture, nastao u toku studentskog procesa za 2019. godinu dodeljena je za master završni diplomski rad:

Ove godine Žiri je posebno pozdravio veći broj prijavljenih studentskih radova nego prethodnih godina. Osim toga raznovrsnost u pristupima i temama doprinela je odluci Žirija da se dodele dve nagrade- priznanja. Priznanja su data iz dve različite kategorije studentskih projekata:

- Studentu Đorđu Bulajiću za arhitektonski eksperiment i inovativnost u istraživačkom projektovanju
Protetička estetika arhiva: arhitektura postpejzaža – master rad
- Studentu Đordju Petkoviću za kompletnost, detaljnost i razumevanje celovitosti arhitektonskog projekta

U prvom radu Žiri je pohvalio ozbiljnost i celovitu strukturu projekta, dok u drugom ističe prvo delikatnu tematizaciju, dijalog istraživačkog metodološkog postupka (kao studija slučaja kroz teorijski projekat) sa njegovim mogućim refleksijama u beogradskom kontekst odnosno realnoj situaciji.

Pohvala Žirija

Projekti arhitektonskih rekonstrukcija su uvek poseban projektantski problem ali i izazov. Fluidna granica između onoga što se rekonstruiše i štiti i onoga što se unosi kao novo ili *novum* uvek donosi ili poseban kvalitet ili mogućnost kritike. Rekonstrukcija Palate pravde je svakako poduhvat u našoj sredini. Veći deo žirija je eksplicitno istakao kvalitete ove realizacije naglašavajući specifičan autorski senzibilitet i profesionalni odnos prema onome što se čuva i na koji način se enterijerski unapređuje ono što se definiše kao vrednost postojećeg objekta.

Iako se rekonstrukcije objekata ne mogu vrednovati na isti način kao celovito realizovano delo, u konkurenciji za Godišnju nagradu, smatramo da ovaj projekat svakako zaslužuje **Pohvalu Žirija**. Ovu odluku posebno podupire posvećenost i istrajnost autora da se konsekventno realizuje ovaj projekat u jednom profesionalno zahtevnom trenutku arhitektonske srpske produkcije.

Rekonstrukcija i adaptacija objekta „Palate Pravde“ u Beogradu, autora Zorana Abadića i Jelene Bogosavljević, 1x2 Studio, predstavlja delo koje se svojim pristupom ističe u odnosu na druge prezentovane projekte u ovogodišnjoj selekciji radova.

Pristup načinu rekonstrukcije i adaptacije objekta koji je u velikoj meri usađen u kolektivnoj memoriji grada, predstavlja iskorak u lokalnoj projektantskoj praksi i postavlja nove standarde na polju rekonstrukcije objekata.

Granice koje se postavljaju između jasne autorske pozicije projektanta izvornog objekta i autora koji se nakon gotovo 50 godina ponovo bavi objektom, su takve, da se jasno uočava poštovanje prema predhodnom autorskom timu kao i zatečenim elementima funkcije i forme, uz maksimalno iskorišćenje svih prostornih kapaciteta koji se prilagođavaju savremenom načinu organizacije ovakve namene objekata. Precizne, savremene intervencije u unutrašnjosti objekta, upućuju na funkciju koja se u njemu odvija, koristeći sve postojeće prostorne potencijale ističući ih u prvi plan.

Poseban kvalitet ovog rada je prepoznata komunikacijska uloga na ovaj način rekonstruisanog objekta (kao posebna vrsta odnosa koju autor gradi prema nasleđenim kvalitetima objekta), koja se može posmatrati kao odnos koja se ostvaruje pomoću novoprojektovanih elemenata funkcije i forme sa izvornim arhitektonskim konceptom objekta. Komunikacijska uloga arhitektonskog izraza rekonstrukcije i adaptacije objekta Palate Pravde, ostvarena je kao sredstvo usmeravanja, ontrolisanja, motivisanja i vođenja pojedinca prema značenju o prostoru koje autor želi da prenese; ona je postavljena kao forma opštenja, razmena informacije pomoću plana, znakova i arhitektonskog koncepta uopšte. Takva vrsta odnosa prema rekonstrukciji objekata posebne namene, se mora posebno vrednovati i ovaj primer je pravi pokazatelj pozitivne prakse u našoj sredini.

Autorski tim 1x2 Studio je kreativnim arhitektonskim rukopisom nadogrudio arhitekturu objekta koja je rekonstruisana i svoje arhitektonske kapacitete je usmerio ka unapređenju detalja, veza i odnosu savremenih materijala sa modernim pokretom u čijem maniru je objekat nastao. Izuzetan doprinos ovaj objekat stvara na metalnoj mapi grada kao deo arhitekture Beograda i povezuje prošlost i sadašnjost sa inspirativnim i aktuelnim temama brutalizma kao i vezama staklenih zona u prizemlju objekta sa otvorenima prostorem trga ispred objekta.

Rekonstrukcije objekata se mogu vrednovati u konkurenciji za godišnju nagradu na isti način kao celovito realizovano delo jer je u pitanju kontinuitet arhitekture i smatramo da ovaj projekat svakako zaslužuje Pohvalu Žirija.

U Beogradu 03.12.2020. godine

Žiri za dodelu nagrada :

Predsednica:

Dr Snežana Vesnić, arhitekta, s.r.

članovi Žirija:

Dr Jelena Ivanović Vojvodić, arhitekta, s.r.

Dr Dijana Adžemović Anđelković, arhitekta, s.r.

Dr Nemanja Radusinović, arhitekta, s.r.

Miodrag Medar, arhitekta, s.r.

IZVEŠTAJ O RADU ŽIRIJA
za Godišnju nagradu Udruženja arhitekata Srbije za 2019.godinu

Nagrada Udruženja arhitekata Srbije se dodeljuje za:

- A. Najuspešnije arhitektonsko delo iz svih oblasti arhitekture autorima pojedincima ili autorskim timovima, realizovano u protekloj godini zaključno sa 31.12.2019.godine za Godišnju nagradu „**Aleksej Brkić**“.
- B. Izvedeno delo naših arhitekata koje je realizovano u inostranstvu u konkurenciji za povelju Udruženja arhitekata Srbije , u protekloj godini, zaključno sa 31.12.2019.
- C. Nagrada za najuspešiji studentski projekat arhitekture studentima arhitekture, nastao u toku nastavnog procesa u protekloj 2019. godini.

Upravni odbor Udruženja imenovao je Žiri za dodelu nagrade koji je radio u sastavu:

Predsednica:

Dr Snežana Vesnić, arhitekta, Beograd

članovi Žirija:

- Dr Jelena Ivanović Vojvodić, arhitekta, Beograd
- Dr Dijana Adžemović Anđelković, arhitekta, Beograd
- Dr Nemanja Radusinović, arhitekta, Novi Sad
- Miodrag Medar, arhitekta, Niš

Na konkurs za godišnju nagradu, predati su radovi u sledećim kategorijama:

Za najuspešnije arhitektonsko delo iz svih oblasti arhitekture autorima pojedincima ili Autorskim timovima, realizovano u protekloj godini zaključno sa 31.12.2019.godine za Godišnju nagradu „**Aleksej Brkić**“, konkurisali su sledeći autori i objekti – navedeni po redosledu primanja do datuma predviđenog za prijem konkursnih radova:

1. Mia Dorćol, Beograd / Autori: Zabriskie studio
2. Zumtobel Factory and Office Building , Nišu, Autor: Predrag Milutinović
3. BIG FASHION PARK, OBJEKAT RETAIL BOX, Višnjička ulica, Beograd
Autor: D.A. Dizajn Arhitektura
4. ZIEGEL HOUSE, ugao Rudničke i Nebojšine ulice, Beograd
Autor: D.A. Dizajn Arhitektura
5. Rekonstrukcija i adaptacija objekta PALATA PRAVDE, Beograd
Autor: Zoran Abadić, 1X2STUDIO

Za izvedeno delo naših arhitekata koje je realizovano u inostranstvu u konkurenciji za povelju Udruženja arhitekata Srbije , u protekloj godini, zaključno sa 31.12.2019. konkurisao je :

1. LAVANDA FASHION MALL, Sevastopolj, Krim, Rusija
Autor: “Portner Architects” architectural office, Moskva
Projekat rekonstrukcije objekta i fasade: d.i.a. Saša Lukić
Projekat enterijera (zaj. prostori) : doc. Miloš Komlenić, d.i.a., i d.i.a. Slavica Raković
2. BUSINESS CONTINUITY AND DISASTER RECOVERY DATA CENTER, Prilep, Makedonija

Autor: Zoran Abadić, 1X2STUDIO
projektant- SAFEGE Consulting Engineers Brussels, Belgium

Za nagradu za najuspeliji studentski projekat arhitekture studentima arhitekture, nastao u toku nastavnog procesa u protekloj 2019. godini, konkurisali su:

1. Onironautika, San letnje noći, pozorište, Prirodno jezgro Beograd, Autor: Mladen Maslovar
 2. Muzej mira i sećanja u Novom Sadu, Novi Sad, Autor: Lazar Pavlović
 3. STUDIO 04A - TERAZIJSKA TERASA: nova urbana oaza stanovanja kao gradski reper
Autor: Đorđe Petković
 4. STUDIO M01a - Centar za promociju arhitekture, istraživački centar- SEKVENCA 39
Autor: Đorđe Petković
 5. Dokaz punoće u digitalnom: Ostrvo Mamula - Autor: Predrag Nedović
 6. Protetička estetika arhiva: arhitektura postpejzaža - Autor: Đorđe Bulajić
-

Svim članovima Žirija, poslali su radovi (digitalno) za sve 3 kategorije.

Zbog pogoršane situacije usled epidemije covid-19, komunikacija, dogovori i sastanci su se održavali on line – ukupno su održana 3 online sastanka.

Pre zakazivanja prvog sastanka - Žiri je sa posebnom pažnjom pregledao predate digitalne priloge/crteže/tehnička obrazloženja za svaki navedeni rad po kategorijama.

Na prvom online sastanku Žirija – održanog 10.11.2020.godine, konstatovano je da svi predati radovi imaju tražene podatke predviđene datim oglasom za prijavljivanje radova za 2019. godinu.

Nakon toga pristupilo se obrazloženjima o svakom radu i glasanju po kategorijama za najuži izbor radova i to za Godišnju nagradu „Aleksij Brkić“:

U najuži izbor ušli su radovi:

- Rekonstrukcija i adaptacija objekta PALATA PRAVDE, Beograd, Autor: Zoran Abadić, 1X2STUDIO
- Mia Dorćol, Beograd / Autori: Zabriskie studio
- Zumtobel Factory and Office Building , Nišu, Autor: Predrag Milutinović

Za izvedeno delo naših arhitekata koje je realizovano u inostranstvu – mišljenja su bila podeljena pa su oba rada ušla u dalje razmatranje:

- LAVANDA FASHION MALL, Sevastopolj, Krim, Rusija
- BUSINESS CONTINUITY AND DISASTER RECOVERY DATA CENTER, Prilep Makedonija

Za nagradu za najuspeliji studentski projekat arhitekture studentima arhitekture:

- Centar za promociju arhitekture, istraživački centar- SEKVENCA 39
- Muzej mira i sećanja u Novom Sadu, Novi Sad
- Protetička estetika arhiva: arhitektura postpejzaža

Prvi sastanak Žirija je završen odabirom navedenih radova kao priprema za sledeći dogovor za drugi on line sastanak Žirija.

Drugi sastanak Žirija on line održao se 24.11.2020.godine – tom prilikom su se članovi Žirija izjašnjavali o drugom krugu odabira radova i glasanjem o nagrađivanju radova:

U drugi najuži izbor ušli su radovi:

- Rekonstrukcija i adaptacija objekta PALATA PRAVDE, Beograd, Autor: Zoran Abadić, 1X2STUDIO
- Mia Dorćol, Beograd / Autori: Zabriskie studio

Drugi uži izbor - za izvedeno delo naših arhitekata koje je realizovano u inostranstvu – mišljenja su bila podeljena pa su oba rada ušla u dalje razmatranje:

- LAVANDA FASHION MALL, Sevastopolj, Krim, Rusija
- BUSINESS CONTINUITY AND DISASTER RECOVERY DATA CENTER, Prilep Makedonija

Drugi uži izbor - za nagradu za najuspešiji studentski projekat arhitekture studentima arhitekture:

- Centar za promociju arhitekture, istraživački centar- SEKVENCA 39
- Protetička estetika arhiva: arhitektura postpejzaža

Zatim su se članovi Žirija izjašnjavali o nagradama i poveljama.

Za godišnju nagradu "Aleksij Brkić" za najuspešnije realizovano delo iz oblasti arhitekture za 2019. godinu – Žiri se jednoglasno saglasio da bude dodeljena objektu:

- **Mia Dorćol** – poslovni objekat, na uglu ulica Braće Baruh i Mike Alasa u Beogradu - Autori: Zabriskie studio.

Za Povelju za najuspešnije izvedeno delo naših arhitekata koje je realizovano u inostranstvu za 2019. godinu – većinom glasova dodeljena je objektu:

- **BUSINESS CONTINUITY AND DISASTER RECOVERY DATA CENTER, Prilep Makedonija**
Autor: Zoran Abadić, 1X2STUDIO, projektant- SAFEGE Consulting Engineers Brussels, Belgium

Za najuspešiji studentski projekat arhitekture studentima arhitekture, nastao u toku studentskog procesa za 2019. godinu – Žiri se jednoglasno saglasio da se dodele dve nagrade studentima arhitekture – zbog različitosti predatih master radova koji su iz domena realnog i istraživačkog :

- **DIPLOMSKI PROJEKAT: Protetička estetika arhiva: arhitektura postpejzaža - master rad**- Autor: Đorđe Bulajić
- **STUDIO M01a - Centar za promociju arhitekture, istraživački centar- SEKVENCA 39 – master rad** - Autor: Đorđe Petković

Takođe većinom glasova Žiri je zaključio da Rekonstrukcija i adaptacija objekta PALATA PRAVDE, Beograd, Autor: Zoran Abadić, 1X2STUDIO – bude pohvaljena u Obrazloženju Žirija.

Dogovoreno je da se sledeći sastanak Žirija on line još jedanput održi 03.12.2020. godine kada bi se Žiri konačno saglasio sa predloženim Odlukama.

Na trećem sastanku Žirija – održanom on line 03.12.2020.u 14,00 časova, Žiri je uz ponovna obrazloženja potvrdio dodelu Godišnje nagrade „Aleksij Brkić“ - jednoglasno, Pohvala većinom glasova, Povelje za inostranstvo – većinom glasova i nagrada za studentske projekte - jednoglasno.